

Investigating the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province

Mohammadreza Shafieian ¹, Alireza Zamani Nukaabdi ^{2*}

1. M.A. of sport management, Sport sciences department, Isfahan (Khorasgan) branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

2. Assistant professor of Sport Management, Sport sciences department, Isfahan (Khorasgan) branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Abstract

This research was conducted with the aim of identifying the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province. The current research is practical in terms of its purpose, which was carried out in a survey way. The statistical population of the study consisted of six groups of volleyball residents of Isfahan province, including players, coaches and referees with experience in provincial leagues and above, veterans of volleyball in Isfahan province, members of the volleyball media and knowledgeable managers of volleyball and sports in Isfahan province, which numbered 600. People were estimated. According to the table of Karjesi and Morgan, the sample number was 234 people who were randomly selected by stratification, of which 229 questionnaires were completed. The questionnaire included 32 closed-ended questions based on a five-point Likert scale from very high = 5 to very low = 1, which was obtained from previous studies, and its face and content validity was confirmed by 10 experts. Cronbach's alpha coefficient was used to determine the reliability, which was calculated as 0.77 and is acceptable. The results showed that the observed value of t is greater than the critical value of t at the error level of 0.05 and also the amount of obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province is higher than the average level according to the obtained average; Therefore, obstacles and limitations have an effect on the development of volleyball in Isfahan province. It was also found that managerial and executive obstacles and restrictions, economic, facilities and equipment, attitude and support of the authorities, and human barriers have an effect on the development of volleyball in Isfahan province.

Article information

Received: 20 August 2024

Revised: 05 October 2024

Accepted: 07 November 2024

Published: 21 December 2024

Keywords:

Development, Obstacles, Volleyball

How to Cite This Article:

Shafieian, M. and Zamani Nukaabdi, A. (2024). Investigating the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province. *Journal of Sport Management Knowledge*, 2(1), 119-134. <https://doi.org/10.22034/jsmk.2025.64124.1072>

* Corresponding author: azamani.1381@gmail.com

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

The concept of sports development is very general and can include sports development at all levels, including the general public, elite sports, basic sports, etc. Sports development is the all-round help to start a sport, stay in your chosen sport and succeed in it (Asadollahi & Kafshdar Tousi, 2021) and is defined as effective opportunities, structures and processes that enable people in society at all levels or specific groups. participate in sports, recreation and entertainment and improve their performance to the desired level (Sotiriado, 2013). Obstacles to the development of sports are factors that limit the speed and scope of the development of sports among people in society; Or in other words, they prevent the development of sports. In general, it seems that the development of sports in Iran suffers from the three basic factors of expert and professional manpower, management and material-economic resources (Ramzaninejad & Hojbari, 2016). However, in various researches, it seems that the obstacles to the development of sports are more than these three factors and include cultural, economic, political, human-systemic, managerial, infrastructural, technological and media obstacles (Ghaherman Tabrizi, et al. 2017; Askarian, et al. 2018; Alizadeh, et al. 2023; Abbasi, et al. 2023) This research was conducted with the aim of identifying the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province.

METHODOLOGY

The current research is practical in terms of its purpose, which was carried out in a survey way. The statistical population of the research consisted of six groups of volleyball residents of Isfahan province, including players, coaches and referees with experience in provincial leagues and above, veterans of volleyball in Isfahan province, members of volleyball media and knowledgeable managers of volleyball and sports in Isfahan province, which numbered 600. People were estimated. According to Karjesi and Morgan's table, the sample number was 234 people who were randomly selected by stratification and 229 questionnaires were completed. The library method and polling of 5 academic and volleyball experts in Isfahan province were used to collect information and prepare a questionnaire. The questionnaire included 32 closed-ended questions based on a five-point Likert scale from very high = 5 to very low = 1. Cronbach's alpha coefficient was used to determine the reliability, which was calculated as 0.77 and is acceptable. To analyze the data, the Kolmogorov-Smirnov test was used to check the normality of the data, the univariate t test was used to check the effectiveness of obstacles and restrictions in the development of volleyball, and the Friedman test was used to rank and prioritize the obstacles. Also, in order to check hypotheses, correlation coefficient and regression have been used at the level of inferential statistics. The statistical analysis of this research was done using SPSS version 26 software.

RESULTS

The results showed that the observed value of t is greater than the critical value of t at the error level of 0.05 and also the amount of obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province is higher than the average level according to the obtained average; Therefore, obstacles and limitations have an effect on the development of volleyball in Isfahan province. It was also found that administrative and executive, economic, facilities and equipment, attitudinal and support of the officials, and human obstacles and restrictions have an effect on the development of volleyball in Isfahan province. The results of Friedman's test in Table 1 show that among the indicators of the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province, respectively, administrative and executive obstacles and limitations, economic obstacles and limitations, facilities and equipment obstacles and limitations, obstacles and the attitudinal and support limitations of officials and human obstacles and limitations have an effect on the development of volleyball in Isfahan province.

Table 1. Prioritization of obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province

Obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province	Average rating	Priority
Administrative and executive obstacles and limitations	3.74	1
Economic barriers and restrictions	3.71	2
Attitudinal and supportive barriers and limitations of officials	3.38	4
Obstacles and limitations of facilities and equipment	3.63	3
Human and environmental obstacles and limitations	3.36	5

DISCUSSION AND CONCLUSION

Planning in sports organizations, like any other organization, is considered as the most important task of management. Until a goal is defined for an organization, that organization does not know where it wants to go, and if the goal is defined, but no planning is done, that organization does not know how to reach that goal. If managers want to adopt appropriate strategies and goals, they must plan. In other words, planning is the process of determining the macro

goals of organizations and choosing appropriate options and methods to realize them and allocating the necessary resources to achieve those goals. One of the tools for planning is to identify the strengths and weaknesses and the limitations and obstacles on the way of every organization. Identifying these cases is one of the most basic issues in planning. The purpose of this study was to identify the obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province. The results showed that administrative and executive barriers and restrictions, economic barriers and restrictions, facility and equipment barriers and restrictions, attitudinal and support barriers and restrictions of officials, and human barriers and restrictions have an effect on the development of volleyball in Isfahan province. It has been shown that the barriers to the development of vaulting in Iran were 36 factors in the form of 5 components: economic barriers, facilities and equipment barriers, human and social barriers, managerial and executive barriers, attitudinal and support barriers of officials, which in total accounted for 81.947% of the variance. They explained the factors that are in line with the findings of this research (Abassi et al., 1402).

شناسایی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال استان اصفهان

محمد رضا شفیعیان^۱، علیرضا زمانی نوکاآبادی^{۲*}

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
۲. نویسنده مسئول، استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت شده: ۱۴۰۳/۰۵/۳۰
بازنگری شده: ۱۴۰۳/۰۷/۱۴
پذیرش شده: ۱۴۰۳/۰۸/۱۷
انتشار: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱

کلمات کلیدی:

توسعه، موانع، والیبال

چکیده

این پژوهش با هدف شناسایی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال استان اصفهان انجام شد. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی است که به شیوه پیمایشی اجرا شد. جامعه آماری پژوهش شش گروه از اهالی والیبال استان اصفهان از جمله بازیکنان، مربیان و داوران دارای سابقه در لیگ‌های استانی به بالا، پیشکسوتان والیبال استان اصفهان، اصحاب رسانه‌های والیبال و مدیران آگاه والیبال و ورزش استان اصفهان بودند که تعداد آن ۶۰۰ نفر برآورد شد. بر اساس جدول کرجسی و مورگان تعداد نمونه ۲۳۴ نفر بود که به صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند که از این تعداد ۲۲۹ پرسشنامه تکمیل شد. از روش کتابخانه‌ای و نظرخواهی از ۵ نفر از صاحب‌نظران دانشگاهی و والیبال استان اصفهان برای جمع‌آوری اطلاعات و تهیه پرسشنامه استفاده شد. پرسشنامه شامل ۳۲ سؤال بسته پاسخ بر حسب طیف پنج درجه‌ای لیکرت از خیلی زیاد = ۵ تا خیلی کم = ۱ بود. برای تعیین پایایی ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که ۰/۷۷ محاسبه شد و قابل قبول است. نتایج نشان داد مقدار t مشاهده شده از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵ بزرگ‌تر و همچنین میزان موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان با توجه به میانگین به دست آمده، از سطح متوسط بالاتر می‌باشد؛ بنابراین موانع و محدودیت‌ها بر توسعه والیبال در استان اصفهان تأثیرگذار هستند. همچنین مشخص شد به ترتیب موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی، اقتصادی، امکاناتی و تجهیزاتی، نگرشی و حمایتی مسئولان، و انسانی بر توسعه والیبال استان اصفهان اثرگذار می‌باشند.

نحوه استناد به این مقاله

شفیعیان، م.ر.، زمانی نوکاآبادی، ع. (۱۴۰۳). شناسایی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال استان اصفهان. *دانش مدیریت ورزشی*، ۲(۱)، ۱۱۹-۱۳۴.
<https://doi.org/10.22034/jsmk.2025.64124.1072>

مقدمه

در عصر حاضر، ورزش به دلیل گستردگی فراوان و استقبال عموم مردم در جوامع مختلف، ظرفیت‌ها و قابلیت‌های زیادی در زمینه‌های گوناگون دارد. این موضوع تا جایی پیشرفت کرده است که از ورزش به عنوان صنعتی مطرح در سطح جهان نام برده می‌شود (حیدری و همکاران، ۱۴۰۱). فراگیر شدن ورزش و اهمیت جایگاه آن در مناسبات بین‌المللی، باعث گردیده دولت‌ها توجه زیادی به این مقوله داشته باشند. موفقیت کشورها در رویدادهای بین‌المللی ورزشی علاوه بر تاثیرات اجتماعی و اقتصادی، فرهنگی و حتی سیاسی، نشانه‌ای از ثبات و توانایی‌های همه‌جانبه آن کشورها دارد و یکی از علل سرمایه‌گذاری بالای کشورها در ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای از این مورد نشات می‌گیرد (سیف‌پناهی و خطیبی، ۱۳۹۶).

تعاریف مختلفی از مفهوم توسعه ورزش ارائه شده است. مفهوم توسعه ورزش بسیار کلی است و می‌تواند توسعه ورزش را در کلیه سطوح از جمله همگانی، ورزش نخبگان، ورزش پایه و... دربرگیرد. توسعه ورزشی کمک همه‌جانبه برای شروع یک ورزش، ماندن در ورزش انتخابی خود و موفقیت در آن است (اسداللهی و کفشار طوسی، ۱۴۰۰) و به عنوان فرصت‌های تأثیرگذار، ساختارها و فرآیندهایی تعریف شده که افراد جامعه را در تمام سطوح یا گروه‌های خاص قادر می‌سازد در ورزش، تفریح و سرگرمی شرکت کنند و عملکردشان را به سطح مدنظرشان، ارتقاء دهند (Sotiriadou, 2013). توسعه ورزش موارد مختلفی را از پیش‌زمینه‌های ورزشی افراد، تا باقی ماندن در ورزش مورد انتخابشان و موفق شدن در آن رشته ورزشی شامل می‌شود. به همین دلیل، همه سازمان‌ها و فدراسیون‌های ورزشی در کشور ناگزیرند به طور دائم بر ابعاد درونی و بیرونی اثرگذار بر ورزش نظارت کنند تا بتوانند موانع و محدودیت‌های موجود بر سر راه توسعه را برطرف کنند (شفیعی و همکاران، ۱۳۹۶). جمعیت، عوامل اقتصادی، نیروی انسانی، شرایط آب‌وهوایی، سیستم استعدادیابی، تسهیلات و امکانات ورزشی، رقابت‌های ملی و بین‌المللی، سطح مربیگری، تحقیقات علمی و پیشرفت‌های پزشکی از جمله عوامل موفقیت در ورزش هستند (اسماعیلی و همکاران، ۱۴۰۱).

موانع توسعه ورزش، عواملی هستند که سرعت و دامنه توسعه ورزش در میان افراد جامعه را محدود می‌کنند؛ یا به عبارت دیگر، از توسعه ورزش جلوگیری می‌نمایند. به طور کلی، به نظر می‌رسد توسعه ورزش در ایران، از سه عامل اساسی نیروی انسانی متخصص و حرفه‌ای، مدیریت و منابع مادی - اقتصادی رنج می‌برد (رمضانی‌نژاد و هژبری، ۱۳۹۵). با این حال در پژوهش‌های مختلف به نظر می‌رسد موانع توسعه ورزش بیشتر از این سه عامل باشد و شامل موانع فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، سیستمی - انسانی، مدیریتی، زیرساختی، فناورانه‌ای و رسانه‌ای باشد (قهرمان تبریزی و همکاران، ۱۳۹۶؛ عسکریان و همکاران، ۱۳۹۷؛ وفایی‌مقدم و همکاران، ۱۳۹۷؛ علیزاده و همکاران، ۱۴۰۲؛ عباسی و همکاران، ۱۴۰۲). عواملی همچون اهمیت ندادن به ورزش شنا در مدارس، نبود برنامه‌ریزان کارآمد و برنامه‌ریزی مناسب در سطح کلان هیأت شنا، عدم جذب پشتیبان برای حمایت مالی در رشته ورزشی شنا، عدم حمایت رسانه‌ها در پیشبرد ورزش شنا و نبود استخرهای استاندارد تمرین و مسابقه، از موانع درونی مهم توسعه و پیشرفت شنا در استان کرمان هستند. همچنین در میان عوامل شش‌گانه، موانع مدیریت و برنامه‌ریزی به‌عنوان اصلی‌ترین مانع توسعه و پیشرفت شنا مدنظر قرار گرفته‌اند (قهرمان تبریزی و همکاران، ۱۳۹۶). موانع توسعه ورزش در مدارس ابتدایی استان مازندران در محیط درونی سازمان به ترتیب اولویت شامل ابعاد مدیریتی، انسانی، مالی، امکانات و زیرساختها و ساختار سیستم آموزش و پرورش، و در محیط بیرونی به ترتیب اولویت شامل ضعف در محیط فرهنگی، عدم استفاده از تکنولوژی، محیط اجتماعی ناسالم، عدم وجود قوانین و رکود محیط اقتصادی ذکر شده است (وفایی‌مقدم و همکاران، ۱۳۹۷). موانع توسعه دوومیدانی استان مرکزی کمبود مربی متخصص در استان، سابقه ضعیف رشته دو و میدانی در استان، عدم تمایل کارخانجات صنعتی برای سرمایه‌گذاری و کمبود پیست استاندارد و مجهز است که با جذب مربی و مدیران ورزشی، جذب حامی مالی صنعتی، استفاده از مربیان متخصص برای کشف استعدادها در سنین پایه، تأسیس باشگاه حرفه‌ای، تهیه امکانات و تجهیزات قابل بهبود است (شاه‌منصوری و بالانژاد، ۱۳۹۷). موانع توسعه ورزش تیراندازی باکمان در ایران شامل موانع زیرساختی، موانع تجهیزاتی، موانع مربوط به برگزاری مسابقات، موانع مربوط به آموزش، موانع

رسانه‌ای و تبلیغاتی، موانع مدیریت استعداد، موانع مدیریتی، موانع فردی و خانوادگی است (نجاری و همکاران، ۱۴۰۱). نتایج یک فراترکیب نشان داد عوامل موثر بر توسعه ورزش قهرمانی هندبال شامل عوامل موثر بر دو محیط درونی (سطح خرد و میانی) و بیرونی (سطح کلان) و در چهار مقوله اصلی شامل عوامل فردی، عوامل انسانی- مدیریتی، عوامل مالی- زیرساختی و عوامل اجتماعی- فرهنگی است (علیزاده و همکاران، ۱۴۰۲). موانع توسعه ورزش ولتینگ در ایران در قالب ۵ مؤلفه موانع اقتصادی، موانع امکاناتی و تجهیزاتی، موانع انسانی و اجتماعی، موانع مدیریتی و اجرایی، موانع نگرشی و حمایتی مسئولین سازمان‌دهی شدند که در مجموع ۸۱/۹۴۷ درصد از واریانس عوامل را تبیین کردند. موانع اقتصادی (با میانگین ۳/۹۲)، بیشترین و موانع نگرشی و حمایتی مسئولین (با میانگین ۲/۲۱) کمترین اولویت را در عدم توسعه ورزش ولتینگ در ایران داشتند (عباسی و همکاران، ۱۴۰۲). مهم‌ترین ابعاد در بخش موانع توسعه آکادمی‌های فوتبال شامل مدیریت و برنامه‌ریزی، هماهنگی و ارتباطات و نیروی انسانی، و مهم‌ترین ابعاد در بخش راهکارها شامل نیروی انسانی، بودجه و مالی و زیرساخت و امکانات معرفی شده‌اند (ریحانی و همکاران، ۱۴۰۳). در ورزش همگانی، ضعف ساختاری و نگرش مدیریتی از مهم‌ترین موانع توسعه ورزش همگانی و عوامل مرتبط با تقویت زیرساخت‌های فنی و انسانی حوزه ورزشی از مهم‌ترین عوامل جذب در ورزش همگانی هستند (رضوی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۳).

ورزش والیبال امروزه در میان کشورهای جهان، رشد و توسعه چشمگیری یافته و در زمره محبوب‌ترین و هیجان‌انگیزترین رشته‌های ورزشی امروز دنیاست. والیبال با وجود سابقه و عمر کم خود در مقایسه با سایر ورزش‌ها، از محبوبیت و علاقه‌مندی زیادی برخوردار است و به عنوان ورزشی جذاب و مفرح در سرتاسر جهان علاقه‌مندان زیادی را به خود جذب کرده و روزه‌روز بر طرفداران آن اضافه می‌شود (Keoliya et al., 2024). از خصوصیات بارز این رشته ورزشی می‌توان به این نکته اشاره داشت که در بعد پرورشی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای دارای قابلیت است که در همه سنین از نوجوانی تا کهنسالی می‌توان به آن پرداخت (عبدزاده و همکاران، ۱۳۹۷). والیبال با توجه به قدرت فراگیری که پیدا کرده، یکی از پربیننده‌ترین رشته‌های ورزشی المپیک نام گرفته و یکی از پنج ورزش برتر جهان نزد مردم شناخته شده است. همچنین فدراسیون بین‌المللی والیبال با عضویت ۲۲۰ فدراسیون ملی، از جمله بزرگ‌ترین نهاد ورزشی جهان است که موظف است برای نیم میلیارد نفر از مردم کره زمین که والیبال بازی می‌کنند، برنامه‌های متنوع تدوین کند (حیدری و همکاران، ۱۴۰۱). والیبال ایران نیز در سال‌های اخیر با کسب عناوین متعدد جهانی و آسیایی و مدال‌های رنگارنگ والیبال در رده‌های نوجوانان، جوانان و بزرگسالان افتخار بی‌چون‌وچرای برای ورزش ایران رقم زده و خود را به عنوان پرافتخارترین ورزش گروهی ایران به همگان معرفی کرده است. گستردگی این رشته پرتحرک و پرجنب‌وجوش ورزشی بدان حد بوده که امروزه شاهد حضور فعال آن در بیشتر استان‌های ایران هستیم؛ از این رو نیاز به مطالعه، برنامه‌ریزی و اقدام جهت توسعه همه‌جانبه این رشته ورزشی محبوب، احساس می‌شود (عبدزاده و همکاران، ۱۳۹۷).

وضع موجود والیبال استان‌ها به لحاظ رویکرد پشتیبانی نرم و سخت ناهمگون است و ۷۰ درصد استان‌ها در مؤلفه‌های نیروی انسانی به ویژه داوران و مربیان فعال، منابع و حمایت‌کنندگان مالی، توسعه علمی و پژوهشی و فناوری اطلاعات و توسعه استاندارد و ارزیابی، محیط حقوقی، مدیریت و برنامه‌ریزی، به ویژه در بخش مسابقات داخلی استان‌ها در سطح بسیار پایینی قرار دارند. همچنین نحوه سیاست‌گذاری متمرکز یا غیرمتمرکز بنا به استعداد محلی معلوم نیست و به اهمیت والیبال آموزشی، کمتر پرداخته شده است. بر اساس نتایج این پژوهش، افزایش نیروی انسانی هیئت‌ها، ارتقای کمی و کیفی مربیان، افزایش حامیان مالی، افزایش مقالات پژوهشی، افزایش تعداد کتاب‌ها، لوح‌های فشرده و دوره‌های آموزشی، افزایش مسابقات درون‌استانی، تشویق و حمایت از نخبگان والیبال و ایجاد مراکز استعدادیابی از جمله راهکارهای اجرایی توسعه والیبال در ایران می‌باشد (کشتی‌دار و همکاران، ۱۳۹۱). موانع توسعه والیبال زنان را در سه سطح کلان (فرهنگی - اجتماعی، شرایط اقتصادی و بعد سیاسی - حقوقی)، نه عامل سطح میانی (حمایت مالی، ساختار و سازماندهی سیاست‌های ورزشی، میزان مشارکت ورزشی، استعدادیابی، حمایت ورزشی، اماکن و تسهیلات، تدارک مربیان و توسعه مربیگری، رقابت‌های ملی و پژوهش‌های علمی) و پنج عامل سطح خرد (ویژگی‌های ژنتیکی زنان، محیط اطراف آنها، نگرش والدین و دوستان، وجود تمایلات مذهبی در برخی افراد برای فعالیت و ویژگی‌های ژنتیکی زنان در پرداختن به والیبال قهرمانی)

خلاصه کرد (افتخاری و همکاران، ۱۳۹۵). شش عامل مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی، مربیان کارآمد، فرآیند استعدادیابی، سرمایه‌گذاری بر تیم‌های پایه، منابع مالی و مادی، اردوهای آمادگی و مسابقات تدارکاتی، عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت والیبالیست‌های ایران در سطح قهرمانی هستند. همچنین نقطه ضعف مهمی که کارشناسان در این زمینه بر آن تأکید می‌کردند، خلأ حمایت‌های مالی و معنوی از مربیان و قهرمانان ملی بود (سیف‌پناهی شعبانی و همکاران، ۱۳۹۶). عدم وجود برنامه برای حفظ اسپانسرها برای مدت طولانی، بی‌توجهی به مدارس و معلمان ورزش به عنوان مهم‌ترین زیربنای توسعه ورزش والیبالیست‌ها، نبود برنامه مدون استعدادیابی در والیبالیست‌ها و حومه، عدم حمایت کافی از بازیکنان و نداشتن امنیت شغلی آنان، بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی، پایدار و درازمدت و نبود آکادمی والیبالیست‌ها جهت برنامه‌ریزی و توسعه ورزش والیبالیست‌ها در استان آذربایجان غربی (عبدزاده و همکاران، ۱۳۹۷). عوامل مدیریتی، محیطی، انسانی، فرهنگ سازمانی، آموزشی، اقتصادی، عملکردی، ساختار سازمانی و روانی به ترتیب بیشترین تا کمترین تأثیر را بر بهره‌وری در فدراسیون والیبالیست‌ها دارند (پورعروجی و همکاران، ۱۳۹۷). شرایط علی اثرگذار بر موفقیت فدراسیون والیبالیست‌های ایران، شامل سه دسته کلی عوامل نظارتی و مدیریتی، زیرساخت فنی و انسانی و عوامل نهادی، شرایط زمینه‌ای و مداخله‌گر شامل چهار دسته کلی عوامل سیاسی و قانونی، رسانه و تکنولوژی، مدیریت منابع و عوامل بنیادی، استراتژی‌های عمل و یا راهبردهای اثرگذار شامل شش دسته کلی استعدادیابی، اقدامات فرهنگی و اجتماعی، توانمندسازی ساختاری، افزایش سرمایه مادی، حمایت دولتی و توانمندسازی نیروی انسانی و پیامدهای اثرگذار بر موفقیت فدراسیون والیبالیست‌های ایران، شامل سه دسته کلی عوامل توسعه اقتصادی، توسعه حقوقی، توسعه اجتماعی و فرهنگی، توسعه فنی و ساختاری می‌باشند. در نتیجه می‌توان گفت که توجه به عوامل تبیین شده از قبیل، عوامل نظارتی و مدیریتی، زیرساخت فنی و انسانی و عوامل نهادی، ضمن تثبیت وضعیت موجود، می‌تواند به پیشرفت هر چه بیشتر فدراسیون والیبالیست‌های ایران کمک نماید. همچنین موفقیت بیشتر فدراسیون والیبالیست‌های ایران، نیازمند برنامه‌ریزی استراتژیک مناسب و فراهم کردن زمینه مناسب به منظور رشد و تعالی فدراسیون والیبالیست‌ها و از طریق عواملی همچون استعدادیابی، اقدامات فرهنگی و اجتماعی، توانمندسازی ساختاری، افزایش سرمایه مادی، حمایت دولتی و توانمندسازی نیروی انسانی می‌باشد (عبداللهی و همکاران، ۱۴۰۱). نوسانات شدید نرخ ارز، افزایش نرخ تورم، قوانین و مقررات دولتی، توان دستگاه‌های اجرایی، تکنولوژی و فناوری و فرهنگ اجتماعی به عنوان بزرگترین موانع کلان محیطی جهت توسعه باشگاه‌داری حرفه‌ای باشگاه والیبالیست‌ها معرفی شده‌اند. همچنین در بین عوامل موثر بر توسعه باشگاه‌داری حرفه‌ای باشگاه والیبالیست‌ها به ترتیب جذب حامیان مالی، حضور بخش خصوصی، در اختیار داشتن تجهیزات و امکانات مناسب، حمایت نهادهای دولتی، پوشش رسانه‌ای، در اختیار داشتن کادر فنی و بازیکنان ملی و بین‌المللی، تحقیقات و برنامه‌های توسعه‌ای، داشتن برنامه‌ریزی برای بلیط فروشی، توجه به استعدادیابی و داشتن آکادمی تخصصی، برنامه‌های ارزیابی منسجم و کارآمد از بالاترین تناسب راهبردی برخوردار هستند (حیدری و همکاران، ۱۴۰۱). مشکلات ساختاری، مسائل مالی، مشکلات جذباتی و حمایتی، مشکلات امکاناتی، مشکلات آموزشی و منابع انسانی ضعیف از جمله موانع توسعه والیبالیست‌ها در مواقع فراغت دختران مشهد ذکر شده‌اند (اسداللهی و کفشدار طوسی، ۱۴۰۲). بر اساس پژوهش حیدری و همکاران (۱۴۰۱)، استراتژی‌ها و راهبردهای توسعه‌ای فدراسیون والیبالیست‌ها در کانادا که برای سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۳ تدوین شده است عبارتند از رشد و توسعه فنی والیبالیست‌ها، ایجاد ارتباط و هماهنگی با انجمن‌های والیبالیست‌ها و منطقه‌ای و حمایت از ارتقای همه استان‌ها، جذب حامیان مالی و افزایش منابع غیردولتی تأمین بودجه برای والیبالیست‌ها، حفظ، بهبود و گسترش مراکز آموزش تمام‌وقت، افزایش تعداد مربیان زن و بهبود کیفیت برنامه صدور گواهینامه مربیگری ملی، ایجاد مراکز تمرینی تمام‌وقت و برگزاری تورهای ملی برای تیم‌ها. مشکلات ساختاری، مسائل مالی، مشکلات جذباتی و حمایتی، مشکلات امکاناتی، مشکلات آموزشی و منابع انسانی ضعیف از جمله موانع توسعه والیبالیست‌ها در مواقع فراغت دختران مشهد ذکر شده‌اند (اسداللهی و کفشدار طوسی، ۱۴۰۲). در بررسی توسعه مدل کسب و کار لیگ حرفه‌ای والیبالیست‌ها در زنان در تایلند، نبود برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح ایجاد کسب و کار و توجه به عوامل مختلف از جمله ایجاد ساختار لیگ رقابتی در سه سطح لیگ‌های برتر و دسته دو و جوانان، ایجاد امتیاز برای سیستم‌های مدیریت حامیان مالی و آکادمی‌ها، ایجاد یک واحد اصلی برای برنامه‌ریزی و نظارت بر این سیستم‌ها و افزایش حمایت از بازیکنان و در نظر گرفتن حقوق و دستمزد برای آنها به

عنوان موانع معرفی شده است (Nimakorn et al., 2013). جذابیت بازی والیبال، کیفیت مدیریت باشگاه و استفاده از استراتژی های بازاریابی، نیروهای محرکه اصلی حرفه‌ای سازی والیبال معرفی شده‌اند (Hu et al., 2018). از مهم‌ترین عوامل موفقیت در فعالیت‌های آموزشی والیبال می‌توان به سازمان‌دهی مناسب، مدیریت خوب، منابع انسانی با کیفیت، امکانات و زیرساخت‌های آموزشی خوب و بودجه کافی اشاره کرد. این عوامل با یکدیگر مرتبط هستند و اجزای جدایی‌ناپذیری هستند که نمی‌توان آنها را از روند کلی آموزش والیبال جدا کرد (Novitasari et al., 2019).

شهرستان اصفهان اولین شهری بود که بعد از تهران در والیبال شروع به فعالیت کرد. اولین مسابقه شهرستان‌های ایران بین دو تیم والیبال کالج اصفهان و کالج البرز تهران برگزار شد. والیبال در سال‌های اخیر با کسب عناوین متعدد جهانی و آسیایی و مدال‌های رنگارنگ در رده‌های سنی مختلف (نوجوانان، جوانان و بزرگسالان) افتخارات بی‌چون‌وچرای برای ورزش ایران در رده ملی و باشگاهی رقم زده و به عنوان پرافتخارترین ورزش گروهی ایران شناخته می‌شود که مربیان و بازیکنان اصفهانی هم در این افتخارات سهیم بوده‌اند. استقبال از این رشته ورزشی در حدی بوده که امروزه شاهد حضور فعال آن در بیشتر استان‌های ایران هستیم. با توجه به جمعیت حدود شش میلیون نفری استان اصفهان و همچنین نظر به جایگاه والیبال به عنوان یکی از موفق‌ترین ورزش‌های گروهی در ایران و همچنین پیشینه بافتار والیبال استان اصفهان، انجام پژوهشی که به بررسی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان پهناور اصفهان بپردازد، دارای ارزش و اهمیت است. بنابراین، در این پژوهش تلاش می‌شود به شناسایی و اولویت‌بندی موانع توسعه والیبال در استان اصفهان بپردازد.

روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی است که به شیوه پیمایشی اجرا شد. جامعه آماری پژوهش شش گروه از اهالی والیبال استان اصفهان از جمله بازیکنان، مربیان و داوران دارای سابقه در لیگ‌های استانی به بالا، پیشکسوتان والیبال استان اصفهان، اصحاب رسانه‌های والیبال و مدیران آگاه والیبال و ورزش استان اصفهان بودند. این جامعه ۶۰۰ نفر در نظر گرفته شد. بر اساس جدول کرجسی و مورگان تعداد نمونه ۲۳۴ نفر بود که به صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. از روش کتابخانه‌ای و نظرخواهی با ۵ نفر از صاحب‌نظران والیبال استان اصفهان برای جمع‌آوری اطلاعات و تهیه پرسشنامه استفاده شد. در جدول ۱ محدودیت‌ها و مولفه‌های آنها ارائه شده است.

جدول ۱. محدودیت‌های والیبال استان اصفهان و مولفه‌های آن‌ها

Table 1. The limitations of volleyball in Isfahan province and their components

محدودیت	مولفه‌ها
مدیریتی و اجرایی	نتیجه‌گرا بودن باشگاه‌های بزرگ و برجسته استان و منحل کردن تیم‌ها به دلیل عدم نتیجه‌گیری در کوتاه‌مدت، عدم توجه به مدارس و معلمان ورزش به عنوان مهم‌ترین مبنای توسعه ورزش والیبال، نبود برنامه علمی و عملی مدون استعدادیابی، انتصاب مدیران و مسئولان غیر والیبال در رأس سطوح مدیریتی رشته ورزشی والیبال، ضعف مدیریت در هیئت والیبال استان اصفهان، عدم انتخاب رئیس هیئت در والیبال استان و اداره هیئت والیبال استان به صورت سرپرستی در طی سال‌های اخیر، عدم برگزاری مداوم مسابقات والیبال در رده‌های سنی و بین اقشار مختلف (دانش‌آموزان، دانشجویان، کارمندان، کارگران، شهرستان‌ها و...)، ناهماهنگی، عدم همکاری و تداخل وظایف بین ارگان‌های درگیر در ورزش والیبال در سطح استان اصفهان، انحصارگرایی در بخش‌های اجرایی و ارکان و کمیته‌های هیئت والیبال استان اصفهان به عنوان متولی اصلی این رشته ورزشی، عدم استفاده از متخصصین، پیشکسوتان و افراد دارای دانش آکادمیک در حوزه والیبال، فعالیت اعضای اصلی و مسئولین ارکان اساسی هیئت والیبال استان در تشکیلات و ساختار تیم‌های والیبال باشگاه‌های صنعتی استان و ذینفع بودن این افراد از فعالیت در این باشگاه‌ها، نبود

<p>طرح‌های پژوهشی و راهکارهای علمی آزمایش شده در زمینه تعیین روش‌های توسعه والیبال، نبود سازوکار مشخص در روند صدور مجوز و عدم وجود نظارت کافی بر کم‌وکیف و نحوه فعالیت آکادمی‌های والیبال در سطح استان.</p>	
<p>عدم وجود برنامه دقیق و مدون جهت جذب و حفظ اسپانسرها در والیبال استان اصفهان برای طولانی مدت، اهمیت ندادن به رشته والیبال و محدودیت در پشتیبانی مالی برای این رشته ورزشی در باشگاه‌های صنعتی استان اصفهان، عدم وجود انگیزه و بازدهی جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در رشته والیبال، عدم توجیه اسپانسرها و حامیان مالی بخش خصوصی جهت ایجاد فرصت‌های بازاریابی و تبلیغات از طریق سرمایه‌گذاری در رشته والیبال، وجود موانع قانونی جهت ورود بخش‌های دولتی جهت سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش حرفه‌ای.</p>	<p>اقتصادی</p>
<p>وجود تعداد محدود باشگاه‌های فعال در رشته والیبال، بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی و اجرای برنامه‌های بلندمدت در ارتباط با رشته والیبال، کم‌توجهی مسئولان در حوزه‌های مدیریتی به توسعه زیرساختی ورزش والیبال در بخش بانوان، کم‌توجهی مسئولان تربیت بدنی آموزش و پرورش به توسعه والیبال در مدارس استان، نبود فضای تبلیغاتی مناسب و وبسایت‌های مختص خبررسانی در خصوص والیبال و عدم وجود نشریات محلی و انعکاس حداقلی مطالب و موارد مرتبط با والیبال، عدم استفاده و حمایت از بازیکنان بومی و محلی در تیم‌های باشگاهی استان و نبود سازوکار مشخص جهت تشویق و تقدیر از قهرمانان و مدال‌آوران بومی و محلی.</p>	<p>نگرشی و حمایتی مسئولان</p>
<p>عدم توجه به زمین‌های والیبال محلات و فضاهای روباز والیبال در مناطق مختلف استان، عدم وجود اماکن ورزشی مختص رشته والیبال (خانه والیبال) در محیط‌های شهری، روستایی و حومه استان، بالا بودن اجاره‌بهای سالن‌ها و هزینه زیاد شهریه ثبت‌نام فرزندان در کلاس‌های آموزش والیبال برای خانواده‌ها، نبود امکانات و عدم وجود تجهیزات استاندارد جهت آموزش والیبال در اکثر مدارس و آکادمی‌های والیبال در سطح استان اصفهان.</p>	<p>امکاناتی و تجهیزاتی</p>
<p>وجود گروه‌های فشار و دسته‌های مخالف و ایجاد فشار روانی، جوسازی و تلاش برای تخریب افراد حاضر در ساختار و تشکیلات والیبال، بی‌توجهی به آموزش اصولی و پایه والیبال و عدم استفاده از مربیان با تجربه، متخصص و متعهد در والیبال استان، کم‌توجهی به دوره‌های آموزشی و بازآموزی به منظور ارتقای مهارت‌های فنی و عملی مربیان و داوران، وجود عامل مشکلات اقتصادی و دغدغه‌های معیشتی و اجتماعی خانواده‌ها برای مشارکت دادن فرزندانشان در والیبال.</p>	<p>انسانی</p>

پرسشنامه شامل ۳۲ سؤال بسته پاسخ بر حسب طیف پنج درجه‌ای لیکرت از خیلی زیاد = ۵ تا خیلی کم = ۱ بود. محدودیت‌های توسعه والیبال سطح استان اصفهان در بعد مدیریتی و اجرایی دارای ۱۴ سؤال، اقتصادی (۵ سؤال)، نگرشی و حمایتی مسئولان (۵ سؤال)، امکاناتی و تجهیزاتی (۴ سؤال) و انسانی (۴ سؤال) دسته‌بندی شدند. برای تایید روایی، پرسشنامه برای ۱۰ نفر از صاحب‌نظران والیبالی و دانشگاهی ارسال و از آنها خواسته شد درباره شکل ظاهری سئوالات و محتوای پرسشنامه اظهار نظر نمایند. صاحب‌نظران در ۹۵ درصد موارد نسبت به روایی محتوایی و صوری پرسشنامه (شکل و گویایی و قابلیت فهم سئوالات) اتفاق نظر داشتند. برای تعیین پایایی ضریب آلفای کرونباخ^۱ استفاده شد که در جدول ۲ نتایج آن ارائه شده است و این ضریب برای کل پرسشنامه ۰/۷۷ محاسبه شد که قابل قبول است.

جدول ۲. ضریب آلفای کرونباخ مربوط به مؤلفه‌های پرسشنامه

Table 2. Cronbach's alpha coefficient for the questionnaire components

آلفای کرونباخ	مؤلفه‌ها
0.81	موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی
0.76	موانع و محدودیت‌های اقتصادی
0.78	موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان
0.77	موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی
0.72	موانع و محدودیت‌های انسانی
0.77	موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان

^۱ Cronbach's Alpha Coefficient

جهت جمع‌آوری داده‌ها پس از وارد نمودن سئوالات پرسشنامه در پرس‌لاین و تایید استاد راهنما، لینک مربوطه در اختیار نمونه تحقیق قرار گرفت و ۲۲۹ پرسشنامه به طور کامل تکمیل شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ برای بررسی نرمال بودن داده‌ها، آزمون t تک‌متغیره برای بررسی مؤثر بودن موانع و محدودیت‌ها در توسعه ورزش والیبال و آزمون فریدمن^۲ برای رتبه‌بندی و اولویت‌بندی موانع استفاده شد. همچنین به منظور بررسی فرضیات، ضریب همبستگی و رگرسیون در سطح آمار استنباطی مورد استفاده قرار گرفته است. تحلیل‌های آماری این پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام شده است.

یافته‌های تحقیق

در جدول ۳ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق ارائه شده است.

جدول ۳. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق

Table 3. Demographic characteristics of the research sample

درصد	فراوانی	شاخص فرعی	شاخص اصلی
67.7	155	مرد	جنسیت
32.3	74	زن	
15.7	23	فوق دیپلم و کمتر	تحصیلات
70	160	لیسانس	
6.4	15	فوق لیسانس	
7.9	18	دکتری	سن
5.2	12	کمتر از ۲۰ سال	
12.7	29	۲۰ - ۳۰ سال	
44.5	102	۳۰ - ۴۰ سال	
22.7	52	۴۰ - ۵۰ سال	
14.9	34	بیش از ۵۰ سال	سطح فعالیت
25.3	58	آموزشی	
11.8	27	آماتور	
25.8	59	نیمه حرفه‌ای	نوع فعالیت
37.1	85	حرفه‌ای	
23.1	53	بازیکن	
50.2	115	مربی	
5.2	12	داور	نوع فعالیت
7.9	18	پیشکسوت	
0.9	2	اصحاب رسانه	
12.7	29	مدیران والیبال و ورزشی	

^۱ - Kolmogorov-Smirnov test

^۲ - Friedman test

به منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده‌های متغیرهای تحقیق، از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن در جدول ۴ ارائه شده است. با توجه به جدول، سطح معنی‌داری آزمون برای همه ابعاد موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان بیشتر از ۰/۰۵ شده است؛ بنابراین توزیع همه متغیرها نرمال می‌باشد.

جدول ۴. بررسی نرمال بودن توزیع متغیرها به کمک آزمون کولموگروف - اسمیرنوف

Table 4. Checking the normality of the distribution of variables using the Kolmogorov-Smirnov test

نام متغیر	کل پرسشنامه	مدیریتی و اجرایی	اقتصادی	نگرشی و حمایتی مسئولان	امکاناتی و تجهیزاتی	انسانی
Z	0.73	0.79	0.38	1.27	1.08	0.64
سطح معنی‌داری	0.66	0.72	0.98	0.08	0.11	0.71

بر اساس جدول ۵، مقدار t مشاهده شده از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵ بزرگ‌تر و همچنین میزان موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان با توجه به میانگین به دست آمده، از سطح متوسط بالاتر می‌باشد. (سطح متوسط جامعه در آزمون با پرسشنامه طیف لیکرت ۵ درجه‌ای، برابر ۳ در نظر گرفته شد)؛ بنابراین موانع و محدودیت‌ها بر توسعه والیبال در استان اصفهان تأثیرگذار هستند و توجه به آنها بر این اساس که میانگین به دست آمده از سطح متوسط بالاتر بوده است، مهم می‌باشد.

جدول ۵. توصیف و آزمون معناداری موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان

Table 5. Description and significance test of obstacles and limitations to volleyball development in Isfahan province

آماره	میانگین	انحراف معیار	T	درجه آزادی	سطح معناداری
موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان	4.47	0.51	37.52	228	0.001

بر اساس یافته‌های جدول ۶، t مشاهده شده از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵ بزرگ‌تر بوده و میزان مؤلفه‌های موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان با توجه به میانگین به دست آمده، از سطح متوسط بالاتر است (سطح متوسط جامعه در آزمون با پرسشنامه طیف لیکرت ۵ درجه‌ای، برابر ۳ در نظر گرفته شد)؛ به عبارت دیگر، تمامی مؤلفه‌های موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان با توجه به این که میانگینی بالاتر از سطح متوسط دارند بر توسعه والیبال در استان اصفهان تأثیر مهمی دارند و توجه به تمامی این مؤلفه‌ها ضروری می‌باشد.

جدول ۶. توصیف آزمون معناداری مؤلفه‌های موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان

Table 6. Description of the significance test of the components of obstacles and limitations to volleyball development in Isfahan province

آماره	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معناداری
موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی	4.62	0.41	42.82	228	0.001
موانع و محدودیت‌های اقتصادی	4.52	0.29	41.66	228	0.001
موانع و محدودیت‌های نگرشی و حمایتی مسئولان	4.42	0.43	32.84	228	0.001
موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی	4.49	0.48	39.14	228	0.001
موانع و محدودیت‌های انسانی	4.32	0.57	31.18	228	0.001

براساس نتایج جدول ۷، آماره فریدمن در سطح $p \leq 0.05$ معنی دار بوده؛ بنابراین فرض H_0 رد می شود و فرض H_1 تایید می شود. در نتیجه بین میانگین رتبه موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان تفاوت معنی دار وجود دارد.

جدول ۷. آزمون معناداری موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان

Table 7. Significance test of obstacles and limitations of volleyball development in Isfahan province

میانگین رتبه	موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان
24.41	آزمون کای دو (χ^2)
229	تعداد
4	درجه آزادی
0.001	سطح معناداری

نتایج آزمون فریدمن در جدول ۷ نشان می دهد از بین شاخص های موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان، به ترتیب موانع و محدودیت های مدیریتی و اجرایی، موانع و محدودیت های اقتصادی، موانع و محدودیت های امکاناتی و تجهیزاتی، موانع و محدودیت های نگرشی و حمایتی مسئولان و موانع و محدودیت های انسانی بر توسعه والیبال استان اصفهان اثرگذار می باشند.

جدول ۸. اولویت بندی موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان

Table 8. Prioritization of obstacles and limitations to volleyball development in Isfahan Province

اولویت	میانگین رتبه	موانع و محدودیت های توسعه والیبال در استان اصفهان
1	3.74	موانع و محدودیت های مدیریتی و اجرایی
2	3.71	موانع و محدودیت های اقتصادی
4	3.38	موانع و محدودیت های نگرشی و حمایتی مسئولان
3	3.63	موانع و محدودیت های امکاناتی و تجهیزاتی
5	3.36	موانع و محدودیت های انسانی و محیطی

بحث و نتیجه گیری

برنامه ریزی در سازمان های ورزشی همانند هر سازمان دیگری به عنوان مهم ترین وظیفه مدیریت به شمار می رود. تا زمانی که برای یک سازمان هدفی مشخص نشود، آن سازمان نمی داند به کجا می خواهد برو د و اگر هدف مشخص شود، ولی برنامه ریزی نشود، آن سازمان نمی داند چگونه به آن هدف برسد. چنانچه مدیران بخواهند راهبردها و اهدافی مناسب اتخاذ کنند، باید اقدام به برنامه ریزی نمایند. به عبارت دیگر، برنامه ریزی فرآیند تعیین اهداف کلان سازمان ها و انتخاب گزینه ها و روش های مناسب برای تحقق آنها و تخصیص منابع لازم برای دستیابی به آن اهداف است. یکی از ابزارها برای برنامه ریزی، شناسایی نقاط قوت و ضعف و محدودیت ها و موانع موجود بر سر راه هر سازمان است. شناسایی این موارد یکی از اساسی ترین امور در برنامه ریزی است. هدف از انجام این مطالعه شناسایی موانع و محدودیت های توسعه والیبال استان اصفهان بود. نتایج نشان داد به ترتیب موانع و محدودیت های مدیریتی و اجرایی، موانع و محدودیت های اقتصادی، موانع و محدودیت های امکاناتی و تجهیزاتی، موانع و محدودیت های نگرشی و حمایتی مسئولان و موانع و محدودیت های انسانی بر توسعه والیبال استان اصفهان اثرگذار می باشند. نشان داده شده که موانع توسعه ورزش ولتینگ در ایران ۳۶ عامل در قالب ۵ مولفه موانع اقتصادی، موانع امکاناتی و تجهیزاتی، موانع انسانی و اجتماعی، موانع مدیریتی و اجرایی، موانع نگرشی و حمایتی مسئولین سازمان دهی شدند که در مجموع ۸۱/۹۴۷ درصد از واریانس عوامل را تبیین کردند که همسو با یافته های این تحقیق است (عباسی و همکاران، ۱۴۰۲).

بر اساس یافته‌ها موانع و محدودیت‌های مدیریتی و اجرایی در اولویت اول قرار دارند که با یافته‌های رضوی‌زاده و همکاران (۱۴۰۳)، عباسی و همکاران (۱۴۰۲)، عسکریان و رهبر (۱۴۰۰) همخوانی دارد. مولفه‌های فرعی این بعد شامل ضعف مدیریت در هیئت والیبال استان اصفهان، عدم انتخاب رئیس هیئت در والیبال استان و اداره هیئت والیبال استان به صورت سرپرستی در طی سال‌های اخیر، عدم برگزاری مداوم مسابقات والیبال در رده‌های سنی و بین اقشار مختلف (دانش‌آموزان، دانشجویان، کارمندان، کارگران، شهرستان‌ها و...)، ناهماهنگی، عدم همکاری و تداخل وظایف بین ارگان‌های درگیر در ورزش والیبال در سطح استان اصفهان و انحصارگرایی در بخش‌های اجرایی و ارکان و کمیته‌های هیئت والیبال استان اصفهان بودند. برای رسیدن به موفقیت و رفع محدودیت‌های موجود در والیبال استان باید به رفع موانع مدیریتی و اجرایی مثل آموزش، استعدادیابی و الزام شایسته سالاری در انتخاب مربیان توجه بیشتری صورت گیرد و برنامه ریزی زیربنایی برای از میان برداشتن این موانع صورت گیرد (عبدالزاده و همکاران، ۱۳۹۷).

حمایت مالی انگیزه شرکت در بسیاری از فعالیت‌های ورزشی است و حمایت مالی و اسپانسر از عمده‌ترین دلایل توسعه ورزش است، بنابراین باید برنامه مدونی به منظور جذب اسپانسر و نگه داشتن آنها برای والیبال که از محبوبیت و هواداران زیادی برخوردار است، صورت گیرد. عوامل مدیریت، شرایط تبلیغاتی، خصوصی سازی، مشوق‌های حمایتی و بسترسازی حرفه‌ای و شاخص ساختاری- مدیریتی در جذب اسپانسرها در والیبال حرفه‌ای موثر هستند (نصیرزاده، ۱۳۹۶؛ محرم‌زاده و نوری، ۱۴۰۰). عدم وجود برنامه دقیق و مدون جهت جذب و حفظ اسپانسرها در والیبال استان اصفهان برای طولانی مدت، اهمیت ندادن به رشته والیبال و محدودیت در پشتیبانی مالی برای این رشته ورزشی در باشگاه‌های صنعتی استان اصفهان، عدم وجود انگیزه و بازدهی جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در رشته والیبال، عدم توجیه اسپانسرها و حامیان مالی بخش خصوصی جهت ایجاد فرصت‌های بازاریابی و تبلیغات از طریق سرمایه‌گذاری در رشته والیبال، وجود موانع قانونی جهت ورود بخش‌های دولتی جهت سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش حرفه‌ای از جمله مولفه‌های این بعد هستند. این بخش از تحقیق با یافته‌های عباسی و همکاران (۱۴۰۲)، اسداللهی و کفشار توسی (۱۴۰۲)، شاه‌منصوری و بالانژاد (۱۳۹۷) همسو است.

موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی، اولویت سوم موانع توسعه والیبال استان اصفهان است. موانع مدیریتی توسعه اماکن و تاسیسات ورزشی شامل موانع اجتماعی، موانع انسانی، فقدان کیفیت تولیدات داخلی، کسری بودجه مزمن و پایدار، موانع اقتصادی کشور، موانع ساختاری، فرسودگی و کیفیت پایین اماکن ورزشی، فقدان اختیار کافی و ضعف مهارتی مدیران بالادستی و پایین دستی می‌باشد حال به تفکیک هر یک از این عوامل مورد تفسیر قرار می‌گیرند. نتایج پژوهش (کیانی و امیدی، ۱۴۰۲) نشان داد سه مانع یعنی موانع اقتصادی کشور، موانع ساختاری، فقدان کیفیت تولیدات داخلی در سطح اول قرار گرفته‌اند و مهمترین موانع تلقی می‌شوند همچنین در سطح دوم موانع ضعف مهارتی مدیران بالا و پایین دستی و فقدان اختیار کافی قرار دارد در سطح سوم موانع فرسودگی و کیفیت پایین اماکن ورزشی و کسری بودجه مزمن و پایدار جای گرفته است و در سطح آخر نیز موانع اجتماعی و موانع انسانی قرار گرفته است. در مطالعه عبدالزاده و همکاران (۱۳۹۷) موانع و محدودیت‌های امکاناتی و تجهیزاتی در اولویت اول قرار داشت و در زیرمقیاس‌های این بعد از موانع، نبود آکادمی والیبال برای برنامه ریزی و توسعه ورزش والیبال استان مهم ترین مانع امکاناتی و تجهیزاتی پیش روی توسعه والیبال استان آذربایجان غربی است. با توجه به اهمیت و نقش سازنده آکادمی در توسعه علمی و زیربنایی رشته‌های ورزشی و راه اندازی اولین آکادمی والیبال در کشور به نظر می‌رسد ایجاد آکادمی برای قطب والیبال کشور ضروری است. این بخش از تحقیق با یافته‌های وفایی‌مقدم و همکاران (۱۳۹۷)، عسکریان و همکاران (۱۴۰۰)، نجاری و همکاران (۱۴۰۱) و ریحانی و همکاران (۱۴۰۳) همسو است.

اولویت چهارم، موانع و محدودیت‌های نگرشی مسئولین بود. این بعد شامل وجود تعداد محدود باشگاه‌های فعال در رشته والیبال، بی‌توجهی مسئولان و حامیان به توسعه زیربنایی و اجرای برنامه‌های بلندمدت در ارتباط با رشته والیبال، کم‌توجهی مسئولان در حوزه‌های مدیریتی به توسعه زیرساختی ورزش والیبال در بخش بانوان، کم‌توجهی مسئولان تربیت بدنی آموزش و پرورش به توسعه والیبال در مدارس استان، نبود فضای تبلیغاتی مناسب و وبسایت‌های مختص خبررسانی در خصوص والیبال و عدم وجود نشریات

محلی و انعکاس حداقلی مطالب و موارد مرتبط با والیبال، عدم استفاده و حمایت از بازیکنان بومی و محلی در تیم‌های باشگاهی استان و نبود سازوکار مشخص جهت تشویق و تقدیر از قهرمانان و مدال‌آوران بومی و محلی بود. برنامه‌های حمایتی مختلفی که توسط فدراسیون جهانی والیبال و بعضی کشورها صورت می‌گیرد، نشان از ضرورت توجه به حمایت همه‌جانبه مسئولان ورزش دارد، از جمله برنامه‌های حمایتی آنها می‌توان به حمایت از طرح‌های ابتکاری توسعه‌ای، حمایت از میزبانی رویدادهای ورزشی جهت فرصت دهی به بازیکنان مستعد، حفظ مربیان و مسئولان با کیفیت و اجرای طرح کمک هزینه تحصیلی ورزشکار اشاره کرد (Nimakorn et al., 2013). این قسمت از تحقیق با یافته‌های عبدزاده و همکاران (۱۳۹۷) همخوانی دارد.

موانع انسانی در اولویت آخر موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال استان قرار گرفت. این بعد شامل مولفه‌هایی از قبیل وجود گروه‌های فشار و دسته‌های مخالف و ایجاد فشار روانی، جوسازی و تلاش برای تخریب افراد حاضر در ساختار و تشکیلات والیبال، بی‌توجهی به آموزش اصولی و پایه والیبال و عدم استفاده از مربیان با تجربه، متخصص و متعهد در والیبال استان است. ساختار نامناسب و توزیع نادرست کمی و کیفی نیروی انسانی در بخش‌های مختلف می‌تواند اثر منفی بر بهره‌وری هر سازمانی داشته باشد. یا افزایش میزان تناسب بین رشته تحصیلی و شغلی مربیان، شناسایی افراد با استعداد در رده‌های سنی پایه، به کارگیری مربیان و سرمربیان با تجربه در لیگ برتر، دسترسی کارکنان به منابع و اطلاعات علمی مورد نیاز و میزان بهره‌گیری از نیروی متخصص و دانشگاهی کشور در والیبال می‌توان بهره‌وری را در فدراسیون والیبال را افزایش داد. عنصر اساسی در هرگونه تلاش برای بهبود بهره‌وری، نیروی انسانی است (پورعروجی و همکاران، ۱۳۹۷). این قسمت از یافته‌ها با مطالعه رضوی‌زاده و همکاران (۱۴۰۳)، علیزاده و همکاران (۱۴۰۲)، عبدللهی و همکاران (۱۴۰۲) و عبدزاده و همکاران (۱۳۹۷) همسو است.

از جمله محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به عدم دسترسی به کلیه افراد واجد شرایط در نمونه با توجه به وسعت و پراکندگی زیاد استان اشاره کرد. همچنین چون این پژوهش به صورت مقطعی و در بازه زمانی شش ماهه اول ۱۴۰۳ انجام شده لذا این موضوع نتیجه‌گیری درباره علیت را دشوار و آن را تا حدودی دچار تغییرات می‌سازد. از طرفی ممکن است تعداد زیاد سئوالات پرسشنامه‌ها ممکن است به طولانی شدن زمان پاسخگویی آن انجامیده باشد که مسلماً این مهم بر میزان دقت پاسخ‌های شرکت‌کنندگان بی‌تأثیر نبوده است.

جهت برطرف نمودن موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان اصفهان، پیشنهاد می‌شود از برنامه‌های علمی و عملی مدون استعدادیابی توسط نهادهای متولی رشته ورزشی والیبال در استان استفاده شود، مسئولان و حامیان ورزشی به توسعه زیربنایی و اجرای برنامه‌های بلندمدت در ارتباط با رشته ورزشی والیبال در سراسر استان اصفهان ترغیب شوند، مدیران و مسئولان مرتبط و آشنا با رشته والیبال و مطابق با نظام شایسته‌سالاری در رأس سطوح مدیریتی این رشته ورزشی در سطح استان اصفهان به کار گرفته شوند، مجمع انتخاباتی هیئت والیبال استان اصفهان جهت جلوگیری از اداره نمودن هیئت والیبال استان به عنوان مهم‌ترین متولی این رشته ورزشی در سطح استان به صورت سرپرستی هر چه زودتر برگزار شود، باشگاه‌های بزرگ و برجسته استان به والیبال رده‌های پایه و تیم‌داری در رده‌های مختلف سنی با رویکرد پشتوانه‌سازی و آینده‌نگری نه صرفاً نتیجه‌گرایی اهتمام ورزند و مسابقات والیبال در رده‌های سنی و بین اقصای مختلف افزایش یابد، بودجه و پشتیبانی مالی برای رشته ورزشی والیبال در باشگاه‌های صنعتی استان اصفهان در تمامی رده‌های سنی در دو بخش آقایان و بانوان تخصیص یابد؛ جذب حامیان مالی در رؤس برنامه مالی هیات استان قرار گیرد، بر روی کانون‌ها و آکادمی‌های والیبال استان نظارت شود.

تقدیر و تشکر

از همه بزرگوارانی که در این مطالعه شرکت کردند کمال تشکر را داریم.

منابع

- Abbasi, R., Poursoltani Zarandi, H., & Siavashi, M. (2023). Identify barriers to the development of equestrian vaulting/voltige sport in Iran. *New Trends in Sport Management*, 11 (41), 77-93. (In Persian)
- Abdollahi, F., Ismaili, M. R. & Sajjadi H. (2022). Development of a Paradigm Model of Success Factors of the Iranian Volleyball Federation. *Sport Sciences Journal*, 4(48), 67-90. (In Persian)
- Adams, A., Harris, K., & Lindsey, I. (2018). Examining the capacity of a sport for development programme to create social capital. *Sport in Society*, 21 (3), 558-573.
- Alizadeh, V., Shahlaee Bagheri, J., Honari, H., & Shabanibahar, G. (2023). Identifying the Effective factors on development of handball championship sport by Meta-synthesis method. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 22(59), 193-218. (In Persian)
- Asadollahi, E., & Kafshdar Toosi, T. (2023). Identifying and prioritizing promoting and inhibiting factors in the development of extracurricular volleyball in schools. *Research on Educational Sport*, 11(30), 163-192. (In Persian)
- Askarian, F., Rahbar, M., Raghfar, H., & Saffari, M. (2021). Industry Identify of development barriers of Iran Sports. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 17(34), 98-81. (In Persian)
- Eftekhari, O., Benar, N., Emami, M., & Mansor sadeghi, M. (2017). Presenting a Measurement Model for Barriers to Development of Iran Women's Volleyball at the Macro, Middle and Micro Levels. *Sport Management Studies*, 8(40), 40-60. (In Persian)
- Hu, L. H., Cheng, C. F., & Wu, J. Z. (2018). Professional Volleyball Development in Taiwan's Sports Industry. *International Journal of Computational Intelligence System*, 11, 1082-1090.
- Heydari, R., kashtidar, M., shajie, K., & rajabi, R. (2022). Strategic development of professional volleyball club management in Iran (Case study: Payam Mashhad Volleyball Club). *Sport Management Studies*, 14(73), 77-112. (In Persian)
- Gahremantabrizi, K., Rahimi, E., & razavi, S. M. J. (2017). Identification and Prioritization of Barriers to the Development of Swimming in Kerman Province According to Analytic Hierarchy Process (AHP). *Sport Management Journal*, 9(1), 113-128. (In Persian)
- Keoliya, A. A., Ramteke, S. U., Boob, M. A., & Somaiya, K. J. (2024). Enhancing Volleyball Athlete Performance: A Comprehensive Review of Training Interventions and Their Impact on Agility, Explosive Power, and Strength. *Cureus*, 16(1), e53273.
- Kestidar, M., Talebpour, M., & Shirmohenji, F. (2012). The survey of present volleyball status of volleyball in Iran along with executive program for continuous improvement. *Sport Management Review*, 4(13), 13-32. (In Persian)
- Khojasteh Eghbal, R., Jalali Farahani, M., & Alidoust, E. (2022). Studying the state of Iranian youth football development based on Grassroots football program. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(56), 91-110. (In Persian)
- Kiani, M. S., & Omid, Z. (2023). Examining the managerial barriers to the development of sports facilities and facilities with an emphasis on resistance economy. *Journal of Advertising and Sales Management*, 4(2), 32-47.
- Moharamzadeh, M., & Nouri, M. S. (2021). Investigating Strategies for Attracting Sponsors in Iranian Professional Volleyball. *Sports Marketing Studies*, 2(2), 49-70.
- Najari, O., Poursoltani, H., & Shajiee, R. (2022). Developing a model of barriers to the development of archery in Iran. *New Trends in Sport Management*, 10 (38), 9-28. (In Persian)
- Nasirzadeh, A. (2016). Investigating ways to attract financial sponsors in Iranian volleyball. The first national conference of applied research in volleyball, Payam Noor University, Hamadan: Iran.
- Nimakorn, C., Samahito, S., & Kutintara, I. (2013). A business model development for a professional woman'd league in Thailand. *ABAC Journal*, 33(1), 38-56.
- Novitasari, E., S. Sugiyanto, and S.K. Purnama, S. K. (2019). Development of Volleyball Sports Achievements in the Petrokimia Gresik Women'S Volleyball Club (Case Study of the Implementation Development Achievement Petrokimia Gresik Volleyball Club in East Java). *Journal of Education, Health and Sport*, 9(5), 11-19.
- Pour Orouji, A., KhodaYari, A., Zarei, A., & Norouzi Seyyed Hosseini, R. (2020). Designing a Productivity Pattern in Volleyball Federation of IRAN. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 19(47), 147-164.
- Razavizadeh, S. N., Tavakoli, Z., & Mirzaie, M. (2024). A Sociological Study on Challenges of the Development of Public Sports with an Emphasis on the Role of The Provinces' Media (Case: Markazi Province). *Communication Research*, 30(116), 99-125. (In Persian)
- Reihani, M., Darvishi, A., & Noori khanyourdi, M. (2024). Identifying obstacles and solutions for the development of football academies in Iran. *Sport Management Journal*. (In Persian)
- Shahmansouri, E., & Ballanejad, I. (2018). Identifying and ranking the barriers of Track and Field development in Markazi Province and offering strategy based on network analysis process (NAP). *Applied Research in Sport Management*, 6(4), 39-46. (In Persian)
- Sotiriadou, P. (2013). Sport development planning: The Sunny Golf Club. *Sport Management Review*, 16(4), 514-

523.

Tuliao, R.D. & Carag, E. A. (2020). Factors Affecting Elite Sports Development in the Philippines: A Delphi study. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(8), 957-964.

Vafaei Moghadam, A., Dousti, M., Fakhri, F., & Jafari, M. (2018). Obstacles to sport development in Mazandaran province schools. Journal of Sport Management and Motor Behavior, 14(28), 167-182. (In Persian)

